

Bibliotheca Antiqua
2023

BIBLIOTHECA ANTIQUA

2023

SBORNÍK Z 31. KONFERENCE
15.–16. LISTOPADU 2023
OLOMOUC

VĚDECKÁ KNIHOVNA V OLOMOUCI
SDRUŽENÍ KNIHOVEN ČR

Na obálce použit dřevořez „Typographus. Der Buchdrucker.“ Josta Ammana z díla *Panoplia, omnium illiberalium mechanicarum aut sedentariarum artium genera continens, quotquot unquam vel a veteribus, aut nostri etiam seculi, celebritate excogitari potuerunt, breviter... confecta ...* Francofurti ad Moenum: impensis Sigismundi Feyerabent, 1568.

Sponzor konference:

Ediční poznámka:

Sborník obsahuje příspěvky přednesené v průběhu konference Bibliotheca Antiqua. Konference proběhla 15.–16. listopadu 2023 a pořádala ji Vědecká knihovna v Olomouci a Sdružení knihoven ČR.

Jednotlivé referáty jsou řazeny tak, jak měly podle původního programu zaznít, texty byly ponechány ve znění dodaném autory.

Recenzovali:

PhDr. Jarmila Kašparová

PhDr. Zdeněk Orlita, Ph.D.

Ed. © Rostislav Krušínský, 2023

Vydaly:

Vědecká knihovna v Olomouci, Bezručova 3, 779 11 Olomouc

Sdružení knihoven ČR, Mariánské náměstí 98/1, 110 00 Praha 1

1. vydání

Olomouc 2023

ISBN 978-80-7053-343-7 (Vědecká knihovna v Olomouci)

ISBN 978-80-86249-97-1 (Sdružení knihoven ČR)

OBSAH

- Mezi knihou a grafickým listem – Balzerové a grafická alba** 7
Jan T. Štefan
- Tyrnavická vo fondoch českých a moravských pamäťových inštitúcií** 22
Miriam Ambrúžová Poriezová – Erika Juríková
- Knihovna kunhuty, kráľovské dcery a svatojiřské abatyše** 28
Renáta Modráková
- „Exul. Perno.“ Tiskařská a provenienční bohemika z knihovny kostela
Panny Marie v Pirně** 37
Marta Vaculínová
- Úvahy nad využitím fenoménu karikatury z fondu periodik
Vědecké knihovny v Olomouci** 60
Lubomír Novotný
- Sammlung Basner a torza evakuovaných berlínských knihoven
ve Vědecké knihovně v Olomouci** 73
Jiří Glonek
- Možnosti využitia platformy Transkribus v prostredí dejín knižnej kultúry** 86
Mária Bôbová
- Výzkum dějin české knižní ilustrace nově:
Online databáze e-ilustrace a možnosti jejího využití** 93
Lucie Heilandová, Vojtěch Šícha
- Mikuláš Oláh, autor a vlastník kníh vo františkánskych knižniciach
uložených v Slovenskej národnej knižnici** 100
Tomáš Tomo
- Paratexty k tištěným formulářovým sbírkám 16. století** 104
Jan Pišna
- Národy Virgínie v 16. storočí podľa stredoeurópskych vydaní správy
Thomasa Harriota a Johna Whitea** 111
Igor Zmeták
- Názory Daniela Adama z Veleslavína na Čechy i cizince** 121
Alena M. Černá
- Šľachtická knižnica Františka Vörösa z Farádu** 136
Agáta Klimeková

Krátký exkurz k aktuálním poznatkům o knihovně Gelasia Dobnera	143
Tomáš Bárta Pražák	
Ženský element v šlechtických knihovnách 19. století	148
Jana Cabadajová	
Bartolomeo Scappi a jeho Opera	157
Petra Kubíčková	
Nečíslované tisky v tematickém katalogu Rešimat ha-sfarim od dr. Tobiasi Jakobovitse	169
Ivan Kohout	
Staré tisky v knihovně bývalého Archivu země České	177
Pavel Trnka	

MOŽNOSTI VYUŽITIA PLATFORMY TRANSKRIBUS V PROSTREDÍ DEJÍN KNIŽNEJ KULTÚRY

MÁRIA BÔBOVÁ

Abstrakt: Príspevok prezentuje možnosti práce v digitálnom prostredí platformy *Transkribus* na príklade rukopisného knižničného katalógu z 19. storočia. Nové spôsoby práce priniesli nielen zrýchlenie výskumu, ale i efektívne využitie získaných informácií. Výskum sa sústredil najprv na automatickú transkripciu prameňa, ktorá priniesla zhruba jej 98 % funkčnosť. Potom na prácu s metadátami, ktoré ozrejmili nielen presnejšie vymedzenie vzniku nedatovaného prameňa, ale i základný rozbor knižničného fondu.

Kľúčová slova: Automatická transkripcia, knižničné katalógy, metadáta, rukopisy, *Transkribus*.

Dejiny knižnej kultúry s ich najrozmanitejšími témami a k nim prislúchajúcimi historickými dokumentmi poskytujú dostatok podnetov aj pre súčasné pokročilé informačné technológie. Ich vzájomná synergia môže priniesť nové výsledky a pohľady alebo len jednoducho urýchliť niektoré kroky výskumu. Skúšanie súčasných možností nás priviedlo k platforme *Transkribus*¹, ktorá sa špecializuje na rozvinutú podporu výskumnej práce s historickými dokumentmi.² Od podobných dostupných digitálnych nástrojov a technológií sa táto platforma odlišuje. Je postavená na existencii tzv. modelu, ktorý je prispôbený pre určitý rukopis.³ Prostredníctvom neho následne prebieha automatická transkripcia, ktorá zabezpečí digitálnu premenu obrazovej podoby dokumentu nielen do textovej, ale i do jeho dátovej verzie, čo nás zaujalo najviac.

Na uplatnenie a preskúmanie rôznych funkcionalít platformy sme si vybrali rukopisný knižničný katalóg Kňazského seminára sv. Karola Boromejského z Banskej Bystrice.⁴ Ako zástupca špecifického typu dokumentu obsahujúci široké spektrum informácií nám dovoľuje nastoliť viaceré otázky, ktorých zodpovedanie napomôže splneniu hlavného cieľa celého výskumu spočívajúceho v podrobnej analýze knižničného fondu a tak priniesť nový pohľad na dejiny jeho knižnice.

Samotný výskum bol rozdelený na dve etapy, vzhľadom na potrebu dodržania postupnosti metodických krokov určených platformou. Prvá etapa spočívala v tvorbe modelu a následnom

- 1 Platforma *Transkribus* je open source software vyvinutý konzorciom výskumných skupín pod vedením univerzity v Innsbrucku. V súčasnosti ju zastrešuje združenie READ-COOP SCE. Viac pozri: *Transkribus: unlock historical documents with AI* [online]. READ-COOP SCE, 2023. [vid. 24.06.2023]. Dostupné z: <https://readcoop.eu/transkribus/?sc=Transkribus>
- 2 Príspevok bol spracovaný v rámci riešenia projektu APVV-19-0456 SKRIPTOR – Inovatívne sprístupnenie písomného dedičstva Slovenska prostredníctvom systému automatickej transkripcie historických rukopisov.
- 3 V súčasnosti neposkytuje možnosť okamžitej automatickej transkripcie ľubovoľného textu. Jej vývoj smeruje k tomu, aby bola schopná sama vyberať z integrovaných modelov ten najvhodnejší pre konkrétny rukopis.
- 4 Kňazský seminár sv. Karola Boromejského v Banskej Bystrici bol významnou regionálnou pedagogickou inštitúciou, ktorý v r. 1807–1950 pripravoval seminaristov na budúce kňazské povolanie. Viac pozri: *200 rokov Kňazského seminára v Banskej Bystrici*. Banská Bystrica: Kňazský seminár sv. Františka Xaverského, 2007. 155 s.

automatickom prepise dokumentu. Druhá etapa využila získaný text pre dátovú základňu, ktorá sa stala zdrojom pre riešenie čiastkových úloh vedúcich nielen k presnejšiemu určeniu vzniku samotného prameňa, ale i základnému rozboru knižničného fondu.

PREDSTAVENIE DOKUMENTU

Základný výskumný zdroj predstavuje rukopisný knižničný katalóg, ktorého plný názov je „Index primus libros bibliothecae vener. seminarii neosoliensis in scientiarum ordines distributos exhibens“ (ďalej len „Index primus“). Ide o nedatovaný zoznam kníh, ktorý vznikol jednou pisárskou rukou v krátkom časovom úseku začiatkom 19. storočia, pravdepodobne medzi rokmi 1809–1811.⁵ V praxi knižnice sa používal zhruba v nasledujúcich päťdesiatich rokoch, pričom postupne dochádzalo k určitým úpravám a doplneniam obsahu súpisu podmieneným novými akvizíciami. Tieto dodatočné zmeny boli už zaznamenané viacerými odlišnými pisárskymi rukami medzi rokmi 1812–1852.

Základné členenie katalógu predstavuje desať tematických tried, z ktorých každá je označená rímskou číslicou a jej textovým popisom:

Columna I. *Continet Historiam Litterariam Theologiae & Hierographiam*

Columna II. *Continet Patrologiam, & Theologiam Dogmaticam, eamque a) Scholasticam & b) Catechet.*

Columna III. *Continet Theologiam Dogmaticam eamq. a) Scholasticam, b) Catechetica & Theol. Polemicam*

Columna IV. *Continet Theologia Moralem & Asceticam*

Columna V. *Continet Theologiam Pastoralem, & Homileticam*

Columna VI. *Continet Theologiam Homileticam*

Columna VII. *Continet Theologiam Lyturgicam*

Columna VIII. *Continet Theologiam Lyturgicam & Historiam tam Sacram quam profanam*

Columna IX. *Continet Historiam, Jurisprudentiam, Phylosophiam, Phylogologiam &c Varii denique argumenti*

Columna X. *Continet Jurisprudentiam, Phylosophiam, Phylogologiam, Pedagogiam &c varii denique argumenti*

„Index primus“ je súčasťou rozsiahlejšieho ručne písaného historického dokumentu „Elenchus librorum“, ktorý dokumentuje činnosť knižnice v priebehu takmer celého 19. storočia. Vnútoraná štruktúra celého dokumentu pozostáva z viacerých samostatných častí, ktoré boli vytvorené postupne v chronologickej následnosti v priebehu používania. Medzi jeho hlavné súčasti patria dva knižničné katalógy, výpožičný denník a akvizičné zoznamy.⁶ Tieto sa od seba odlišujú nielen obsahom a obdobím svojho pôsobenia, ale i vizuálne a teda rukopisom a menami svojich tvorcov. Vzhľadom na kvalitnejšie plnenie požiadaviek platformy bola výraznejšia rozdielnosť jednotlivých častí aj jedným z dôvodov, prečo sa v súčasnej fáze výskumu rozbor dokumentu sústredil len na jeho prvú časť „Index primus“.

PRVÁ FÁZA VÝSKUMU

Rukopisné dokumenty sú jedinečné s vlastnými špecifikami. Pri práci v platforme je potrebné na ne individuálne prihliadať, aby výsledkom bol čo možno najlepší model a jeho prostredníctvom funkčný automatický prepis.

5 Rozmedzie je odvodené len z analýzy záznamov v katalógu.

6 Bližšie pozri: TATÁRIKOVÁ, M. Katalóg knižnice banskobystrického biskupského seminára sv. Karola Boromejského zo začiatku 19. storočia. In: *Kniha 2019*. Martin: Slovenská národná knižnica, 2019. s. 200–209.

Prameň sa hodnotí jednak z pohľadu základného prvku, ktorým je jeden grafický snímok digitalizátu,⁷ jednak z pohľadu celku. Pre „Index primus“ takými osobitosťami sú formálny vzhľad, písmo a rozsah dokumentu. Formálna štruktúra strán katalógu je tvorená nepravidelnou tabuľkou. Spočíva v jej rozčlenení na tri stĺpce, pričom prvý obsahoval poradové číslo záznamu, druhý bol určený pre záznamy o knihách a tretí bol vyhradený pre neskoršie zmeny v katalógu. Toto usporiadanie sa prenieslo aj do vizuálu v platforme, pričom každej snímke zodpovedajú dve tabuľky, ale každý záznam o knihe je v samostatnej bunke. Z pohľadu písma dokumentu sme museli vyriešiť najprv nesúlad písárskych rúk v pôvodnom a doplnkovom stĺpci. Aj vzhľadom na to, že pre rozličné niekedy výrazne odlišné rukopisy doplnkov bolo málo tréningových údajov, tieto záznamy boli z procesu tréningu vylúčené. Vybrané boli len základné záznamy, ktoré sú značené rukou prvého knihovníka. Potom bolo potrebné prihliadnúť na používanie a nepravidelné striedanie dvoch dominantnejších typov písma, humanistického kurzívneho písma pre latinčinu a novogotické kurzívy pre nemčinu. Tretím znakom prameňa je menší rozsah dokumentu, ktorý nespĺňa všeobecné kritériá pre prácu v platforme.⁸

Samotná výuka modelu sa uskutočnila prioritne na prvej tematickej skupine a vybraných snímkach z ďalších skupín, v ktorých bola snaha o väčšie zastúpenie záznamov v nemčine. Menší počet tréningových údajov spôsobený malým rozsahom dokumentu bol kompenzovaný výpomocou verejne dostupného základného modelu pre nemecký kurent („StAZH_RRB_German_Kurrent_XIX“), a tak boli zároveň posilnené aj tréningové údaje pre tento menšinový typ písma voči humanistickej kurzíve. V priebehu tréningu bolo vyhotovených spolu dvanásť jeho verzií. V tomto procese bolo použitých postupne spolu 25 snímkov, čo predstavuje 21 % z celkového počtu snímkov „Index primus“. Výsledný model bol vytrénovaný na 7 596 slovách, pričom je schopný správne prečítať zhruba 97 % údajov z požadovaného textu rukopisu.⁹ Keďže v súčasnosti už platforma nepodporuje modely vytvorené metódou HTR+, bolo nutné existujúci model pretrénovať s použitím nástroja PyLaia HTR, tiež za pomoci základného modelu pre kurent („Transkribus German handwriting M1“), čím sa ešte znížilo percento chybovosti na 2 % CER.¹⁰

V prostredí platformy je „Index primus“ tvorený 121 snímkami. Časť z nich bolo prepísaných ručne v procese tvorby modelu, na zvyšných 96 snímkach bola spustená ich automatická transkripcia. Jej výsledok hodnotíme opäť prostredníctvom percenta chybovosti znakov, pričom priemerná hodnota pre všetky snímky bola 1,28 %. Výrazne menšie percento chybovosti sa ukázalo v hodnotení druhej tematickej skupiny, čo bolo zrejme spôsobené väčším zapojením týchto snímkov do testovania modelu. Po vynechaní údajov tejto skupiny stúpla jeho hodnota na 1,47 %, čo sa javí korektnejšie. Rozmedzie chybovosti jednotlivých snímkov sa pohybuje medzi 0,62 % až 3,02 % CER, pričom najlepšie i najhoršie prepísaná snímka sa nachádzajú v tretej tematickej skupine. Aj z toho vyplýva nekonzistencia prepisu pohybujúca sa na pomerne vyššom rozpätí. Evidentné je to aj na grafickom vyobrazení.

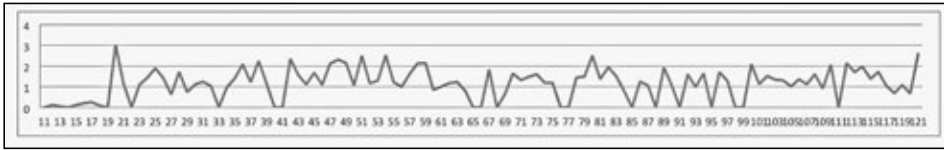
7 V prípade „Index primus“ pozostáva zo zoskenovanej dvojstrany prameňa.

8 Odporúčania pre tréning funkčného modelu sa pohybuje v rozmedzí 5 000 (tlačný text) – 15 000 (rukopisný text) slov prepísaného materiálu.

9 Bližšie pozri: BŔBOVÁ, M. Aplikácia automatickej transkripcie na príklade knižničného katalógu zo začiatku 19. storočia. In: *Automatická transkripcia slovacikálnych historických dokumentov* [elektronická editovaná kniha]. Banská Bystrica: Belianum, 2022. s. 146–167.

10 V platforme sa pre meranie úspešnosti prepisu používa hodnota CER (Character Error Rate). Ide o mieru chybovosti znakov, hodnota pod 3% je výborný výsledok prepisu.

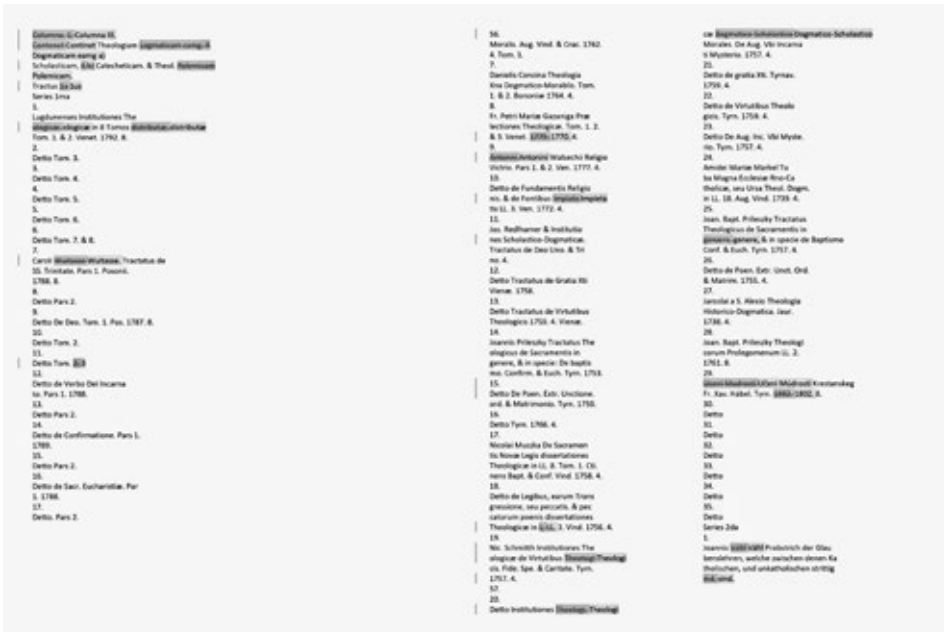

Obrázok č. 1: Graf % CER chybovosti jednotlivých snímok

Pri rozdelení jednotlivých snímok podľa kvality prepisu ich môžeme pre lepší prehľad zaradiť do troch skupín. Prvú skupinu, ktorú predstavuje 55 snímok, mali hodnoty CER pod priemerom automatického prepisu. Druhá skupinu tvorí 21 snímok, kde rozpätie hodnôt CER je na úrovni 1,48–1,98 %, čiže tieto prepisy sa nachádzajú ešte stále na úrovni CER pre samotný použitý model (2 % CER). Horšie hodnotenie malo len 16 snímok poslednej skupiny, v ktorých sa chybovosť znakov pohybovala na úrovni 2,06–3,02 %.

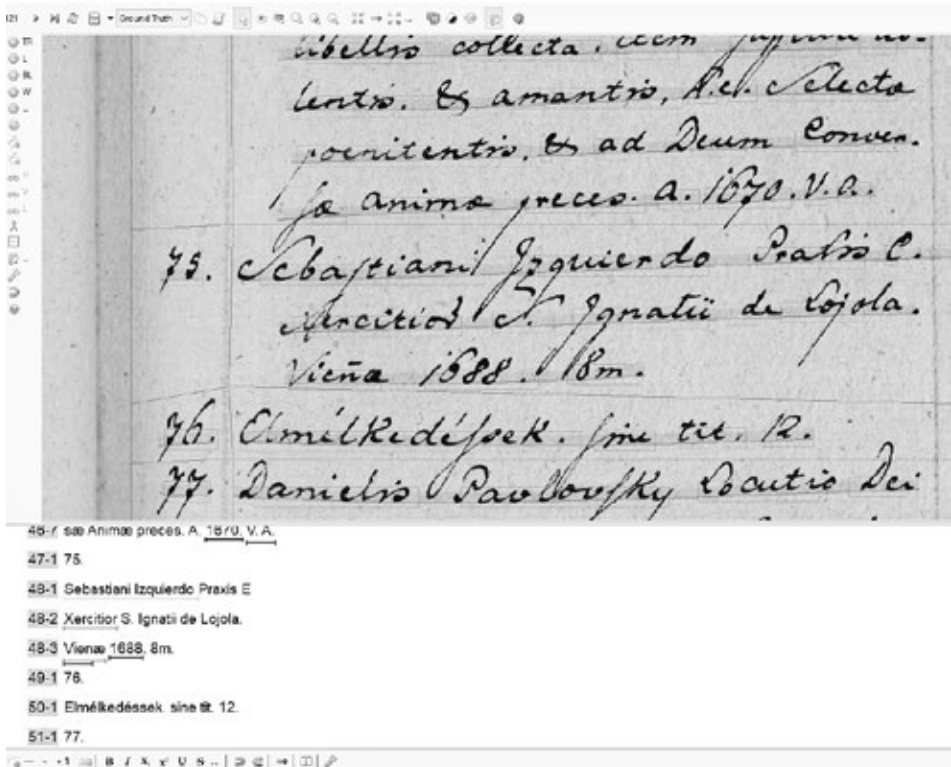
Celkovo teda automatickú transkripciu hodnotíme pozitívne s vysokou úspešnosťou čitateľného textu prepisu. Výraznejšie výkyvy hodnôt chybovosti sú spôsobené viacerými faktormi. Pri vyhodnocovaní znakov, ktoré boli nesprávne prepísané, mali najväčšie zastúpenie chyby v oblasti interpunkcie a diakritiky. Patria do oblasti slabších nedostatkov, ktoré nemajú takmer žiadny vplyv na zrozumiteľnosť transkribovaného textu. Rovnako väčší podiel mali aj nedostatky spôsobené prekryvaním časti znakov s ďalšími riadkami. Tieto chyby sa radia medzi závažnejšie, ale ich výskyt by sa pravdepodobne neznižil ani nasledujúcimi tréningmi. Samostatnú skupinu tvoria chyby znakov, s ktorými mal model menšie skúsenosti a nebol na ne prioritne vyškolený. Patria sem napr. záhlavia tematických skupín s ozdobnejším písmom ako i diakritika menšinových jazykov, konkrétne maďarského, českého, slovenského a francúzskeho jazyka. Štatisticky sa do vyššej chybovosti zaradili aj snímky s menším počtom znakov, čo spôsobilo, že aj menej chýb bolo vyhodnotených vo vyššom CER.

Obrázok č. 2: Porovnanie snímok s najhorším a najlepším automatickým prepisom

DRUHÁ FÁZA VÝSKUMU

Úspešný automatický prepis dokumentu posunul náš výskum k ďalšej fáze, ktorá spočívala vo vyčlenení významných údajov v rámci textu podľa nami nastavených kritérií. Tým sme mohli podrobnejšie dokument charakterizovať a následne analyzovať.

Obrázok č. 3: Ukážka prepisu s vyznačením metadát

V celom rozsahu dokumentu bolo vyčlenených viac než 11 000 výrazov, ktoré zodpovedali údajom o jazyku diel, mieste a roku vydania, autorstve, ale i údaje o príväzkoch, knihách bez titulného listu a odlišných pisárskych rukách. Výskum v tomto smere ešte nie je ukončený, poskytuje zatiaľ len základný prehľad hlavných charakteristík fondu knižnice.

Výsledkom takto získaného štatistického vyhodnotenia celého katalógu je, že „Index primus“ obsahoval 3 110 záznamov o knihách. Vo fonde výrazne dominovali diela v latinčine (80 %) so zreteľným odstupom od druhého najpoužívanejšieho nemeckého jazyka (17 %). V menšej miere boli zastúpené aj knihy v maďarčine, češtine, taliančine, francúzštine a slovenčine. Spomedzi základných skupín katalógu najpestrejšie jazykové zloženie bolo v tematických skupinách č. IV. a V., ktoré obsahovali všetky zmienené jazyky.

Datovanie kníh je prirodzene ovplyvnené dátumom vzniku samotnej inštitúcie s najväčším zastúpením kníh vydaných v priebehu 18. storočia (75 %), za ktorými nasledovali knihy zo 17. storočia (21 %). Napriek prevahe kníh zo staršieho obdobia boli pravdepodobne v dobrom fyzickom stave, pretože len menej ako 2 % z nich bolo bez titulného listu. Takéto knihy sa najčastejšie vyskytovali v štvrtej tematickej skupine. Možno predpokladať, že akvizícia nových kníh sa začala vo väčšej miere uskutočňovať až po spísaní tohto

katalógu, keďže knihy vydané medzi rokmi 1803 a 1809 predstavovali len 2 % z celkového počtu. Naopak najstaršia kniha katalógu pochádzala z roku 1514 a patrila k 2% zastúpeniu kníh 16. storočia.

Spomedzi miest vydania ide o pestrú a pomerne širokú škálu hlavne okolitých a dominantnejších vydavateľských krajín. Najväčšie zastúpenie majú viaceré vydavateľské mestá Nemecka (47 %) a výraznejšie zastúpenie mali tiež rakúske mestá (23 %). V menšej miere sa vo fonde nachádzali aj knihy z vydavateľských miest Talianska, Maďarska, Francúzska, Čiech, Švajčiarska, Belgicka, Holandska, ojedinele aj Rumunska, Poľska, Anglicka a Litvy. Osobitne sme si všimli knihy vydané v slovenských mestách, ktoré sa vyskytovali v 34 % fondu, aj keď sa týkali len štyroch miest (Bratislava, Komárno, Košice, Trnava). Zastúpené boli vo všetkých tematických skupinách, pričom v nich bola vydaná približne ¼ kníh každej skupiny. Najčastejšie sa takéto knihy vyskytovali v tretej tematickej skupine (44 %) a najmenej ich bolo v šiestej tematickej skupine (5 %).

Možnosti ďalšieho výskumu vo sfére metadát naznačuje aj vyčlenenie údajov o rukopisoch ďalších knihovníkov. Prvý knihovník zrejme pôsobil v knižnici do roku 1813 a už on robil v katalógu prvé zásahy medzi rokmi 1812–1813. Jeho doplnky sa vyskytujú vo všetkých tematických skupinách najčastejšie, pričom najviac úprav urobil v tematických skupinách II., IV. a X. Následne boli mimo neho identifikované ešte štyri ruky ďalších knihovníkov, ktorí značili doplnky v priebehu rokov 1814–1852. Jeho nástupcom sa stal knihovník, ktorého zápisy pochádzajú z rokov 1814–1816, už síce v menšej miere, ale vyskytujú sa takmer vo všetkých tematických skupinách. Za jeho pôsobenia bola doplnená najmä ôsma tematická skupina. V roku 1848 bol zápis vykonaný už inou rukou, rovnako i v rokoch 1850–1852.

ZÁVER

Experimentálna štúdia potvrdila opodstatnenie využitia platformy *Transkribus* pre skúmaný dokument i efektívnosť tohto zámeru. Funkčný automatický prepis na vysokom stupni čitateľnosti bol možný najmä vďaka úhľadne napísanému a dobre čitateľnému zvolenému textu. Na to vytvorený malý model má však svoje obmedzenia, nie je možné ho použiť neuvážene na iné rukopisy. Miera využitia platformy sa ukázala aj v spracovaní získaných dát a zrýchlení ich vyhodnotenia. Už na základe jednoduchého prehľadu o fonde sme získali nové informácie a potvrdili niektoré predpoklady. Napríklad aj to, že knižnica v čase vzniku nebola dostatočne podporená vtedajšou súdobou literatúrou, ale bola skôr pozostatkom starších knižníc, pričom sa ani nešpecializovala na zhromažďovanie starých tlačí.

Možnosti takto získaných dát sú samozrejme rozsiahlejšie, dávajú nové podnety a ponúkajú napríklad i príležitosti pre paleografický výskum prameňa. Jeho podrobnejší rozbor je dôležitý aj preto, že väčšina zásadných písomností o chode inštitúcie bola zničená v päťdesiatych rokoch 20. storočia.

POSSIBILITIES FOR THE USE OF THE TRANSKRIBUS PLATFORM IN THE FIELD OF THE HISTORY OF BOOK CULTURE

Summary: The study showcases the opportunities of using the *Transkribus* platform's digital setting by utilizing a 19th century manuscript library catalog as an example. The novel approach has resulted in not only hastening research but also improving information utilization. Initially, the study concentrated on automatic transcription of the source, where the achieved automatic transcription functionality was approximately 98%. Subsequently, the use of metadata allowed more accurate dating of the source and basic analysis of the library's collection.

Key words: Automatic transcription, library catalogues, manuscripts, metadata, *Transkribus*.

Mgr. Mária Bôbová, PhD. (* 1980)

Absolventka Filozofickej fakulty Trnavskej univerzity v Trnave, odboru História (2005), dizertačnú prácu obhájila na Univerzite Mateja Bela v Banskej Bystrici (2017). Od roku 2005 pracuje na oddelení bibliografie Štátnej vedeckej knižnice v Banskej Bystrici. Vo svojej práci sa špecializuje na výskum dejín knižnej kultúry.

Bibliotheca Antiqua 2023

sborník z 31. konference
15.–16. listopadu 2023
Olomouc

Editor: Rostislav Krušínský

Jazyková redakce: Jiří Slavík

Obálka a grafická úprava: Miloš Korhoň

Předtisková příprava: Digitalizace Navrátil s.r.o.

Tisk: Profi-tisk group s. r. o.

Náklad: 130 ks

Vydaly:

Vědecká knihovna v Olomouci, Bezručova 3, 779 11 Olomouc
Sdružení knihoven ČR, Mariánské náměstí 98/1, 110 00 Praha 1

1. vydání

Olomouc 2023

ISBN 978-80-7053-343-7 (Vědecká knihovna v Olomouci)

ISBN 978-80-86249-97-1 (Sdružení knihoven ČR)